

ČESKÁ OBCHODNÍ INSPEKCE

ústřední inspektorát

Štěpánská 15, Praha 2

PSČ 120 00

Č.j.: ČOI 131585/16/O100

Dne: 23. 11. 2016

Sp. Zn.: ČOI 73537/16/4000

ROZHODNUTÍ

Ústřední inspektorát České obchodní inspekce rozhodl podle ust. § 89 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, o odvolání:

společnosti **OBRUČA TRANS s. r. o.**, se sídlem Černá cesta 1871, 738 01 Frýdek-Místek, IČ 02799146, podaném proti rozhodnutí ředitele inspektorátu České obchodní inspekce Moravskoslezského a Olomouckého ze dne 7. 9. 2016, č. j. ČOI 112835/16/4000, kterým jí byla uložena pokuta ve výši **60.000,- Kč** (slovy: šedesát tisíc korun českých) pro porušení ust. § 3 odst. 1 a naplnění skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o pohonných hmotách“), a kterým jí bylo dále v souladu s ust. § 79 odst. 5 správního řádu uloženo uhradit paušální částku nákladů řízení ve výši **1.000,- Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých) ve smyslu ust. § 6 vyhl. č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, v platném znění, **takto:**

Podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, se odvolání zamítá a napadené rozhodnutí potvrzuje.

Lhůta k zaplacení uložené pokuty je 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Úhrada předmětné částky se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, č. ú. 3754-829011/0710, VS 1106464016, KS 1148 (převodním příkazem), 1149 (poštovní poukázkou).

Lhůta k zaplacení paušální částky nákladů řízení je 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Úhrada předmětné částky se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, č. ú. 19-829011/0710, VS 1106464016, KS 0378 (převodním příkazem), 0379 (poštovní poukázkou).

Odůvodnění

Napadené rozhodnutí spolu s podklady a podaným odvoláním bylo odvolacím orgánem přezkoumáno v plném rozsahu a nebyly shledány důvody pro jeho zrušení či změnu.

Rozhodnutím orgánu prvního stupně je jmenovaná společnost viněna z porušení ust. § 3 odst. 1 a naplnění skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách, kterého se dopustila tím, že dne 12. 6. 2016 v provozovně – čerpací stanici na adrese 739 53 Dolní Tošanovice 90, prodala motorové palivo, které nesplňuje požadavky na jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami, neboť prodala motorovou naftu (vzorek dle inspekční zprávy 1573/2016 SGS Czech Republic s. r. o. č. 91149, dle České obchodní inspekce 87/40/16/V), jejíž jakost nevyhovuje předepsaným požadavkům ČSN EN 590 (2014) ve znaku bod vzplanutí P. M. zjištěnou hodnotou 46,0 °C, když limitní hodnota představuje minimálně 53,0 °C.

Na základě těchto zjištění, blíže konkretizovaných v rozhodnutí orgánu prvního stupně a ve spise k této věci, byla jmenované společnosti uložena pokuta ve výši 60.000,- Kč a paušální náhrada nákladů řízení ve výši 1.000,- Kč.

Proti rozhodnutí orgánu prvního stupně podala jmenovaná společnost (dále též „odvolatel“) včasné odvolání, ve kterém uvádí, že odvolání odůvodňuje argumenty a důkazy uplatněnými již v dříve podaném odporu proti příkazu a doplňuje je následovně.

Odvolatel zakoupil předmětnou motorovou naftu od společnosti VM Group trade s. r. o., která ji koupila od společnosti ČEPRO a. s., jejímž jediným akcionářem je Česká republika – Ministerstvo financí ČR. Uvedené odvolatel dokládá příslušnými dokumenty. Pokud byly pohonné hmoty prodávány v nedostatečné kvalitě již společností ČEPRO a. s., těžko může tuto skutečnost někdo ovlivnit.

Odvolatel vždy při nákupu pohonných hmot požadoval sdělení, z jakého zdroje motorová nafta pochází, a prokázání tvrzení dodavatele. Takto bylo průběžně činěno, a to i v případě dodávky motorové nafty, která byla vyhodnocena jako nejakostní. Dodavatel odvolatele se zavázal k tomu, že bude dodávat motorovou naftu splňující veškeré jakostní požadavky, odvolatel tedy důvodně očekával, že kupované pohonné hmoty tyto požadavky splňují. Odvolatel není schopen ovlivnit, zda předešlá dodávka v cisterně nebyla benzín a zda v komoře nezůstaly zbytky, které se následně smíchaly s jeho produktem. Je logické, že v takovém případě dojde k rozdílu v bodu vzplanutí. Dodavatel nemá povinnost předkládat dodací listy z předešlých dodávek, tudíž je možnost kontroly ze strany odvolatele značně omezená. Tato kontrola přísluší pouze kontrolním orgánům.

Pokud správní orgán poukazuje na nutnost zavést a dodržovat systém kontroly jakosti, odvolatel považuje výše uvedené za základní prvky tohoto systému, a ty byly odvolatelem dodržovány. U stáčení pohonných hmot je přítomen zaměstnanec odvolatele, samotné stáčení však provádí dodavatel, odvolatel nemá přímou možnost toto ovlivnit. Odvolatel má tedy za to, že za správní delikt neodpovídá s odkazem na ust. § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách.

Orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí uvádí, že nebylo úmyslem zákonodárce umožnit beztestný prodej nekvalitních pohonných hmot, podle odvolatele však není podstatné, co zákonodárce zamýšlel, ale co skutečně právně zakotvil a vyjádřil normativním textem.

Odvolateli nelze ubírat právo liberace a liberaci nelze spojovat s úvahami o beztrestnosti určitého jednání. Pokud má správní orgán za to, že odvolatel nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možné požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil, měl by sám nastítnit, jaké úsilí by měl odvolatel vynaložit, aby byl liberační důvod aplikován. Aplikace liberačního důvodu je přitom institutem, ke kterému správní orgán přihlíží z úřední povinnosti.

Orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí uvádí, že potenciální nebezpečí poškození motoru je možné předpokládat při bodu vzplanutí nižším než 30 °C, k této hodnotě se zjištěný bod vzplanutí nepřiblížil.

V napadeném rozhodnutí není uvedena metoda, která byla použita při stanovování bodu vzplanutí. Odvolatel v tomto považuje napadené rozhodnutí za neurčité a údaj o hodnotě bodu vzplanutí za tvrzený, ale neprokázaný a neodůvodněný, napadené rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné. Odvolateli šlo o to, aby správní orgán alespoň zkráceně popsal či specifikoval fyzikální, chemickou či jinou odbornou a vědeckou metodu, kterou byla hodnota bodu vzplanutí motorové nafty v daném případě určena. Správnímu orgánu musí být známo, že se metody pro určení konkrétního parametru ukáží jako nespolehlivé (např. určování množství alkoholu v lidském těle). Z uvedeného důvodu chtěl odvolatel znát metodu použitou ke stanovení bodu vzplanutí, aby se pokusil zjistit její věrohodnost a spolehlivost. Pouhý odkaz na inspekční zprávu a odkaz na společnost, která posouzení prováděla, považuje odvolatel za nedostatečný.

Orgán prvního stupně konstatuje, že jím tvrzená hodnota bodu vzplanutí nemá bezprostřední a zvláště významný vliv na chod vozidla a stav motoru, majetek spotřebitelů tedy nebyl ohrožen.

Podle ust. § 3 písm. a) zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, v platném znění (dále jen „zákon o ČOI“), zjišťuje správní orgán u kontrolovaných osob nejen nedostatky při prodeji a dodávání výrobků na vnitřní trh, ale i jejich příčiny. Podle ust. § 3 písm. d) zákona o ČOI tyto příčiny dokonce odhaluje. Odvolatel chápe princip objektivní odpovědnosti, avšak poukazuje i na danou zákonnou povinnost, která by se měla odrazit i v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Bez stanovení příčin jakosti prodávané motorové nafty, není možné případ správně posoudit ani rozhodnout, tudíž nelze uložit odpovídající a individualizovanou pokutu. I v tomto odvolatel spatřuje neurčitost a nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Pouze na jednom místě odůvodnění napadeného rozhodnutí je uvedeno, že hodnota bodu vzplanutí u motorové nafty může být indikátorem smísení benzínu a motorové nafty, podle odvolatele se však jedná o naprosto nedostatečně učenou a zjištěnou příčinu. Není-li příčina zjištěna, není možné vůbec tvrdit, že se jedná o lokální problém a porušení právních povinností jednoho prodejce motorové nafty, který provozoval jednu čerpací stanici. Při takovém postupu správní orgán nemůže plnit další povinnosti uložené mu zákonem, podle ust. § 3 písm. d) zákona o ČOI je Česká obchodní inspekce povinna poznatky z výkonu kontrol zobecňovat a vzniku nedostatků předcházet. Pokud by tedy teoreticky problém s kvalitou pohonné hmoty existoval již u společnosti ČEPRO a. s., bylo by vhodné, aby celá záležitost neskončila pouze uložením sankce odvolateli jako koncovému prvku obchodní sítě.

Odvolatel se nedopustil nekalých obchodních praktik. Prodaná pohonná hmota se užívá pouze jako pohonná směs motoru, pokud zde není riziko poškození majetku zákazníků, není zde ani jiné riziko, zákazník nemůže být fakticky poškozen. Ochrana zájmů zákazníka je přitom hlavním smyslem ustavení a činnosti správního orgánu, odvolatel má za to, že zákazník nepoškodil ani poškodit nemohl. Odvolatel tímto prokazuje, že se z jeho strany nejednalo o

kalkul a vědomou snahu ovlivňovat kvalitativní parametry pohonných hmot, které by využil ke zvýšení svého zisku, i proto se odvolateli jeví uložená pokuta jako nepřiměřeně vysoká.

Závěrem odvolatel navrhuje, aby odvolací orgán napadené rozhodnutí zrušil nebo aby ho změnil tak, že uloženou sankci sníží.

Po přezkoumání všech předložených písemných materiálů dospěl odvolací orgán k závěru, že správní orgán prvního stupně učinil ve věci potřebná skutková zjištění ve smyslu ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a nepochybil ani při právním hodnocení předmětné věci závěrem, že se jmenovaná společnost dopustila správního deliktu uvedeného ve výroku napadeného rozhodnutí, a tento delikt jí byl bezpečně prokázán. Neshledal též v předchozím řízení žádnou procesní vadu s dopadem na zákonnost a správnost vydaného rozhodnutí.

Odvolací orgán odkazuje na znění ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, podle kterého je možné pohonné hmoty vydávat či prodávat, jen pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami. Odvolatel prokazatelně dne 12. 6. 2016 prodal motorovou naftu, která nesplňovala jakostní požadavek v parametru bod vzplanutí (zjištěno bylo 46,0 °C, stanovené minimum je 53,0 °C). Odvolatel tedy jednoznačně nesplnil svou povinnost danou mu ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách. Ke vzniku dané odchylky může vzniknout různě - při výrobě, převozu, stáčení či skladování pohonné hmoty, nejčastěji jde o provozní nekázeň (např. kontaminaci benzinem při stáčení motorové nafty).

Jak již uvedl orgán prvního stupně, odpovědnost za daný správní delikt je odpovědností objektivní, kdy nezáleží na míře zavinění, ke spáchání správního deliktu může dojít i zcela nezaviněně. Správní orgán není povinen zkoumat, jak došlo ke vzniku odchylky, tato otázka není pro konstatování odpovědnosti za správní delikt rozhodná, postačuje pouhé zjištění porušení předmětné právní povinnosti. Nejvyšší správní soud k této otázce v rozsudku ze dne 9. 2. 2011, č. j. 1 As 112/2010-52, uvedl: „*Obdobně, jak je tomu u většiny správních deliktů (s výjimkou především přestupků), i v případě správní sankce podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona o pohonných hmotách se jedná o objektivní odpovědnost (odpovědnost za protiprávní jednání bez podmínky zavinění). Je tomu tak z praktických důvodů. Zjišťování a dokazování zavinění v situacích, kdy porušení povinností je často výsledkem činnosti řady jednotlivců, tak jak to ostatně zmiňuje i sama stěžovatelka, by totiž bylo velmi obtížné a zdoluhavé. Ve snaze zjednodušit postavení příslušných správních orgánů při ukládání sankcí podnikatelským subjektům je proto právní úprava správních deliktů podle zákona o pohonných hmotách založena na objektivní odpovědnosti (nebo také „odpovědnosti za výsledek“) na rozdíl např. od odpovědnosti podle trestního zákona.*“ Je tedy zřejmé, že se správní orgán pro vyvození odpovědnosti za správní delikt podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách nemusí zabývat zjišťováním a dokazováním míry zavinění.

Pokud jde o oprávnění České obchodní inspekce vycházející ze zákona o České obchodní inspekci, odvolací orgán poukazuje na skutečnost, že zjišťování a odhalování příčin nedostatků stejně jako zobecňování poznatků z kontrol a předcházení vzniku nedostatků jsou oprávněními správního orgánu a nemají vliv na odpovědnost konkrétních subjektů za správní delikty. Pokud by pochybení byla zjištěna i u jiných subjektů z distribučního řetězce pospaného a doloženého odvolatelem, byla by přijata odpovídající opatření, stejně jako je tomu v případě odvolatele.

Co se týče naplnění liberačního důvodu podle ust. § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, odvolací orgán má za to, že odvolatel neprokázal, že vynaložil veškeré úsilí, které je možné požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Odvolatel se pouze spoléhal na své dodavatele, kvalitu jím prodáváných pohonných hmot sám neověřoval. Odvolací orgán poukazuje na to, že jednání v dobré víře nezabývá odvolatele odpovědnosti za správní delikt. K otázce dobré víry se vyjadřoval i Nejvyšší správní soud, a to např. v rozsudku ze dne 12. 12. 2003, sp. zn. 5 A 110/2001-34, ve kterém uvedl, že: „*Skutečnost, že subjekt, který se dopustil protiprávního jednání, jednal v dobré víře, nemůže být důvodem zproštění z této sankční odpovědnosti.*“ Spoléhání se na dodavatele není možné považovat za prokázání veškerého úsilí, které je možné požadovat, aby zabránil porušení právní povinnosti (k tomu je třeba, aby odvolatel např. sám ověřoval jakost jím prodáváných pohonných hmot). Jak již bylo uvedeno, ke vzniku odchylky od jakostních požadavků může dojít různě – při výrobě, převozu, stáčení či skladování pohonné hmoty. Odvolatel si sám vybírá své dodavatele a spoluurčuje podmínky spolupráce. Pokud by bylo prokázáno, že k odchylce došlo pochybením dodavatele, mohl by se případně dle smluvních podmínek odvolatel domáhat soukromoprávní cestou náhrady škody.

Správní orgán odvolateli neupírá právo liberace, pouhé spoléhání se na dodavatele či poukázání na to, že ke vzniku odchylky došlo jejich jednáním, však neznamená beztrestnost, naplnění liberačního důvodu je třeba prokázat a v případě odvolatele se tak nestalo. Správní orgán se otázkou liberace řádně zabýval. Odvolací orgán k dané otázce poukazuje též na judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. v rozsudku ze dne 1. 9. 2016, č. j. 10 As 167/2015-35, jmenovaný soud uvedl, že: „*K podmínkám liberace podle § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách se Nejvyšší správní soud již v minulosti vyjádřil, a to v rozsudku ze dne 19. 9. 2014, čj. 4 As 123/2014 – 33, publ. pod č. 3139/2015 Sb. NSS, ve kterém uvedl, že (i) důkazní břemeno ohledně liberačních důvodů spočívá na obviněném, nikoliv na správním orgánu; (ii) pro naplnění liberačního důvodu přitom nepostačuje pouhé spolehnutí se na kontrolu prováděnou dodavatelem; (iii) na uvedeném nic nemění skutečnost, že žádný právní předpis nestanoví prodejcům pohonných hmot provádět kontroly; (iv) roli nehrají ani případné náklady vyžadované pro provádění kontrol za účelem vynaložení „veškerého úsilí“ požadovaného zákonem; přičemž (v) provozovatelé čerpacích stanic mají možnost volby, jaká opatření mají provést k zamezení prodeje závadných pohonných hmot.*“ Jak tedy konstatoval i Nejvyšší správní soud, je na odvolateli jako provozovateli čerpací stanice a prodávajícím pohonných hmot, jaká opatření přijme, aby zabránil prodeji nekvalitních pohonných hmot, v tomto směru tedy správní orgán nemůže odvolateli poskytnout žádný návod. Vždy záleží na konkrétních okolnostech případu, zda budou účastníkem řízení tvrzená a prokazovaná opatření posouzena jako veškeré úsilí, které je možné požadovat, aby zabránil porušení právní povinnosti. Prokázat naplnění liberačního důvodu musí účastník řízení.

Pokud jde o metodu zjišťování hodnoty bodu vzplanutí motorové nafty, ta je uvedena v inspekční zprávě č. 1573/2016 a ve zkušebním protokolu č. 91149 ze dne 14. 6. 2016, vypracovaných akreditovanou laboratoří SGS Czech Republic s. r. o. S těmito dokumenty, které byly podkladem pro vydání rozhodnutí, byl odvolatel řádně seznámen (byly přílohou protokolu o kontrole doručeného odvolateli dne 29. 6. 2016). Bod vzplanutí byl zjišťován dle technické normy ČSN EN ISO 2719 Stanovení bodu vzplanutí v uzavřeném kelímku podle Penskyho-Martense, zkouška byla provedena na ručním přístroji. Jmenovaná laboratoř je akreditována pro danou zkoušku. Uvedené jednoznačně vyplývá ze zkušebního protokolu, na který poukázal orgán prvního stupně. Odvolatel neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, kterými by zpochybnil průběh provedené zkoušky a její výsledky, pouze obecně uvádí, že se určité metody po čase ukáží být nespolehlivými. Odvolací orgán k tomuto uvádí, že případná změna normy, podle které se provádí zkoušky jakosti, nevede ke zneplatnění výsledků zkoušek

provedených před touto změnou. Odvolací orgán taktéž poukazuje na to, že jsou zohledňovány nejistoty měření dle technické normy ČSN EN ISO 4259, vychází se tak z minima hodnoty bodu vzplanutí 53,0 °C, ačkoli vyhláškou Ministerstva průmyslu a obchodu č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složení a jakosti pohonných hmot a o jejich evidenci, v rozhodném znění, a normou ČSN EN 590 (2014) je stanovena minimální hodnota bodu vzplanutí na 55,0 °C. Napadené rozhodnutí je řádně odůvodněné a zcela přezkoumatelné.

K následku správního deliktu odvolací orgán uvádí, že se jedná o správní delikt ohrožovací, postačuje tedy pouhé ohrožení právem chráněného zájmu, k jeho poškození nemusí dojít. Odvolací orgán má však za to, že zákazník je poškozen jen tím, že je mu prodána pohonná hmota, která nesplňuje všechny požadavky stanovené na její jakost. Zákazník totiž očekává, že zakoupí pohonnou hmotu odpovídající všem parametrům její kvality. Čím vyšší je odchylka od stanoveného minima bodu vzplanutí, tím je zde větší riziko poškození motoru vozidla a narušení požární bezpečnosti. U odvolatele byla zjištěna odchylka poměrně malá, nemající bezprostřední vliv na chod vozidla a stav motoru, což bylo vyhodnoceno jako polehčující okolnost.

Ke stanovení příčin nejakosti se odvolací orgán vyjadřoval již výše. Správní orgán vycházel z toho, že správní delikt byl spáchán z nedbalosti, jedná se o typickou míru zavinění pro daný správní delikt, proto k ní není přihlíženo ani ve prospěch ani v neprospěch pachatele. Úmysl, který by byl významnou přitěžující okolností, nebyl v daném případě prokázán. Mírně ve prospěch odvolatele bylo přihlédnuto k tomu, že posuzovaná motorová nafta nevyhověla pouze v jednom parametru jakosti.

Ve prospěch odvolatele bylo přihlédnuto taktéž k tomu, že se v minulosti daného správního deliktu nedopustil a také k tomu, že provozoval pouze jednu čerpací stanici, a tak má omezenější možnosti zjišťování jakosti než provozovatelé sítě čerpacích stanic.

Výše uložené pokuty tedy byla řádně odůvodněna, správní orgán se zabýval všemi kritérii pro určení výše sankce danými ust. § 10 odst. 2 zákona o pohonných hmotách, tedy závažností správního deliktu, zejména způsobem jeho spáchání a jeho následky.

Odvolací orgán zdůrazňuje, že odvolatel nebyl viněn z nekalých obchodních praktik. Jak již bylo uvedeno, zákazník byl poškozen již tím, že mu byla prodána pohonná hmota neodpovídající všem jakostním požadavkům. Nadto daný správní delikt je deliktem ohrožovacím, k ohrožení právem chráněného zájmu v daném případě jistě došlo. Riziko poškození vozidla bylo nízké, k čemuž bylo přihlédnuto ve prospěch odvolatele. Správní orgán netvrdí, že by šlo o kalkul a vědomou snahu odvolatele o zvýšení zisku, bylo vycházeno z toho, že správní delikt byl spáchán z nedbalosti.

Pokutu ve výši 60.000,- Kč považuje odvolací orgán za přiměřenou, odpovídající okolnostem případu a za dostatečně splňující represivní i preventivní účinky. Pokuta též odpovídá pokutám ukládaným v obdobných případech, např. pravomocným rozhodnutím ze dne 2. 6. 2014, č. j. ČOI 113693/13/O100/4000/12/14/Hy/Št, byla uložena pokuta ve výši 80.000,- Kč (u motorové nafty zjištěn bod vzplanutí 44,5 °C; šlo o právnickou osobu, která se daného porušení dopustila poprvé); či pravomocným rozhodnutím ze dne 4. 6. 2015, č. j. 10/0383/15/11, byla uložena pokuta ve výši 45.000,- Kč (u motorové nafty zjištěn bod vzplanutí 48,5 °C; šlo o právnickou osobu, která se daného porušení dopustila poprvé).

Z výše uvedených důvodů rozhodl odvolací orgán tak, jak je shora uvedeno.

Nebudou-li uložena pokuta nebo náhrada nákladů řízení zaplacený ve lhůtách shora uvedených, budou vymáhány příslušným celním úřadem.

Poučení o odvolání

Proti tomuto rozhodnutí se nelze odvolat (viz ust. § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád).

Ing. Mojmír Bezecný
ústřední ředitel
České obchodní inspekce

Česká obchodní inspekce
inspektorát Moravskoslezský a Olomoucký se sídlem v Ostravě
Provozní 1, 722 00 Ostrava-Třebovice, tel. 554 818 227

Č.j.: ČOI 112835/16/4000
COI0X00T0K93
646R-40/16/Kop/Inf
Sp.zn. ČOI 73537/16/4000

V Ostravě dne: 7. 9. 2016

ROZHODNUTÍ

V řízení zahájeném podle § 150 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v rozhodném znění, na základě § 7 odst. 2 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), v rozhodném znění, rozhodl ředitel České obchodní inspekce, inspektorátu Moravskoslezského a Olomouckého se sídlem v Ostravě podle § 67 správního řádu takto:

Účastníku řízení **OBRUČA TRANS s.r.o.**
Sídlo **Černá cesta 1871, 738 01 Frýdek-Místek**
IČO **027 99 146**

se za správní delikt podle § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách, kterého se dne 12. 6. 2016 v provozovně – čerpací stanici na adrese 739 53 Dolní Tošanovice 90 dopustil tím, že prodal motorové palivo, které nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, tj. požadavky na jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami, neboť prodal **naftu motorovou** - [vzorek dle inspekční zprávy 1573/2016 SGS Czech Republic, s.r.o. (SGS) č. 91149, dle České obchodní inspekce (ČOI) 87/40/16/V], jejíž jakost nevyhovuje předepsaným požadavkům ČSN EN 590 (2014) ve znaku **bod vzplanutí P.M.** zjištěnou hodnotou 46,0 °C, když limitní hodnota představuje **minimálně 53,0 °C**,

ukládá

- I.** podle § 9 odst. 10 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), v rozhodném znění,

pokuta

ve výši 60 000,- Kč (slovy: šedesát tisíc korun českých),

- II. podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v rozhodném znění a ve smyslu § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení,

povinnost nahradit náklady řízení

ve výši 1 000,- Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Uloženou pokutu je účastník řízení povinen uhradit ve lhůtě 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet České obchodní inspekce u ČNB, č. ú. 3754-829011/0710, VS: 1106464016, KS: 1148 (převodním příkazem), 1149 (poštovní poukázkou), náklady řízení ve lhůtě 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet České obchodní inspekce vedený u ČNB Praha 1, č. ú. 19-829011/0710, VS 1106464016, KS: 0378 (převodním příkazem), 0379 (poštovní poukázkou).

Odůvodnění

Kontrolou provedenou inspektory České obchodní inspekce, inspektorátu Moravskoslezského a Olomouckého se sídlem v Ostravě ve dnech 12. 6. 2016 a 14. 6. 2016 v provozovně – čerpací stanici společnosti OBČUČA TRANS s.r.o., IČO 027 99 146 na adrese 739 53 Dolní Tošanovice 9 a 29. 6. 2016 v sídle nadepsaného inspektorátu bylo zjištěno, že účastník řízení prodal dne 12. 6. 2016 motorové palivo, které nesplňovalo požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, tj. požadavky na jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami, neboť jak vyplývá z inspekční zprávy společnosti SGS Czech Republic, s.r.o., U Trati 42, 100 00 Praha 10, Zkušební laboratoře pod číslem 1152.1, prodala **naftu motorovou** - [vzorek dle inspekční zprávy 1573/2016 SGS Czech Republic, s.r.o. (SGS) č. 91149, dle České obchodní inspekce (ČOI) 87/40/16/V], jejíž jakost nevyhovuje předepsaným požadavkům ČSN EN 590 (2014) ve znaku **bod vzplanutí P.M.** zjištěnou hodnotou 46,0 °C, když limitní hodnota představuje **minimálně 53,0 °C**. Tímto svým jednáním účastník řízení naplnil skutkovou podstatu správního deliktu podle § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách.

Rozhodnutím ze dne 4. 8. 2016 uložil ředitel České obchodní inspekce (ČOI), inspektorátu Moravskoslezského a Olomouckého se sídlem v Ostravě společnosti OBRUČA TRANS s.r.o. pokutu ve výši 60 000,- Kč a současně povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000,- Kč.

V souladu se zásadou efektivnosti řízení byla pokuta uložena dle § 150 odst. 1 a 2 správního řádu ve formě příkazu, neboť správní orgán dospěl k závěru, že je ukládána povinnost v řízení z moci úřední, že skutkové zjištění je dostatečné a skutečný stav věci byl spolehlivě zjištěn. Podkladem pro vydání příkazu byly úřední záznam a protokol o kontrole včetně příloh, pořízené v souladu s právními předpisy, o jejichž obsahu nebyly pochybnosti. Příkaz byl účastníku řízení doručen dne 9. 8. 2016.

Proti příkazu podala společnost v zákonné osmidenní lhůtě podle § 150 odst. 3 správního řádu odpor. . Odpor byl doručen správnímu orgánu dne 15. 8. 2016. Podáním odporu byl příkaz zrušen a řízení pokračuje, přičemž lhůty pro vydání rozhodnutí počaly běžet dnem podání odporu, tedy dnem 15. 8. 2016.

Účastník řízení odpor odůvodňuje takto (doslovné citace jsou uvedeny kurzívou, stanovisko správního orgánu obyčejným písmem):

II.

Dne 12.6.2016 se měla naše společnost dopustit správního deliktu prodejem motorové nafty na čerpací stanici v Dolních Tošanovicích, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty, kdy ve znaku bod vzplanutí P.M. byla zjištěna hodnota 46 °C, když limitní hodnota má představovat minimálně 53 °C.

Pohonnou hmotu, jejímž prodejem měl být správní delikt spáchán, koupila naše společnost od společnosti VM Group trade s.r.o., IČ 26811081, která tuto pohonnou hmotu - motorovou naftu - koupila od ČEPRO, a.s., IČ 60193531, jejímž jediným akcionářem je Česká republika - Ministerstvo financí ČR. Toto tvrzení dokládáme příslušnými dokumenty (Faktura č. 160500158, stáček listek, nákladní list DNL L601049), které jsou přílohou tohoto příkazu. Pokud byly pohonné hmoty prodávány v nedostatečné kvalitě již společností ČEPRO, a.s., těžko může tuto skutečnost někdo ovlivnit.

Při nákupu od dodavatele jsme vždy požadovali, aby nám bylo sděleno, z jakého zdroje motorová nafta pochází (jaký je její původ) a aby nám byla tvrzení našeho dodavatele prokázána. Takto bylo průběžně činěno, a to i v případě dodávky motorové nafty, při jejímž prodeji mělo dojít ke spáchání správního deliktu.

Pokud tedy správní úřad poukazuje na nutnost zavést a dodržovat systém kontroly jakosti, který povede k prodeji nafty v požadované kvalitě, pak konstatujeme, že toto považujeme za základní prvek tohoto systému, a ten byl u naší společnosti dodržován.

Stejně tak při stáčení nafty a benzínu do zásobních nádrží na naší čerpací stanici byl u tohoto stáčení - zejména při jeho zahájení a skončení - přítomen zaměstnanec naší společnosti, který pracoval jako obsluha čerpací stanice. Samotné stáčení však provádí dodavatel, a to prostřednictvím vozidla a jeho zařízení, kterým je nafta dodávána, tzn. s minimální možností, resp. bez přímé možnosti toto ovlivnit obsluhou naší čerpací stanice.

Z tohoto textu je zjevná snaha účastníka řízení o aplikaci § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, podle něhož *Právník osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.* Liberace tedy dopadá na situace, kdy účastník řízení vynaložil aktivně veškeré možné úsilí, a přesto k porušení zákona došlo. Taková situace však dle názoru správního orgánu může reálně nastat jen v případě zásahu vyšší moci. V nyní řešeném případě každopádně nelze konstatovat, že by účastník řízení skutečně vynaložil veškeré úsilí, které bylo pro prevenci porušení zákonné povinnosti možné vyžadovat, když spoléhal na své dodavatele, aniž by jejich informace o jakosti pohonných hmot jakkoliv ověřoval. Přestože si správní orgán uvědomuje, že situace konečného prodávajícího pohonných hmot je složitá, je zároveň přesvědčen, že při výkladu pojmu „veškeré úsilí, které je možné požadovat“ nelze vycházet jen ze skutečných finančních a materiálních možností konkrétního podnikatele, neboť to by v praxi znamenalo, že kdokoliv, kdo nedisponuje potřebnými prostředky a odbornou způsobilostí pro zajištění jakosti paliv na čerpací stanici, může nekvalitní pohonné hmoty prodávat zcela beztestně, což zcela jistě nebylo záměrem zákonodárce.

Odpor pokračuje:

Správní úřad ve svém rozhodnutí uvádí, že potenciální nebezpečí poškození motoru je možné předpokládat při bodu vzplanutí motorové nafty nižším než 30°C, k této hodnotě se bod vzplanutí v daném případě dle tvrzení samotného správního úřadu nepřiblížil.

Správní úřad, který napadené rozhodnutí vydal však nikde v odůvodnění rozhodnutí neuvádí metodu, která byla použita při zjišťování hodnoty bodu vzplanutí u vzorku prodané motorové nafty na naší čerpací stanici.

Nikde tedy neuvádí postup, jak byla hodnota bodu vzplanutí v konkrétním případě určena a stanovena. V tomto považuje naše společnost rozhodnutí ze neurčité a údaj o hodnotě bodu vzplanutí správním úřadem sice tvrzený, ale neprokázaný a neodůvodněný, čímž se stává neodůvodněné i samotné rozhodnutí, tudíž takové rozhodnutí je následně i nepřezkoumatelné.

Tuto právní konstrukci považuje správní orgán za velice odvážnou a nemající oporu v zákoně. Podle § 68 odst. 3 správního řádu *V odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.* Všechny tyto náležitosti odůvodnění příkazu splňuje, podklady pro vydání rozhodnutí (v tomto případě ve formě příkazu) jsou v odůvodnění uvedeny – je to inspekční zpráva společnosti SGS Czech Republic, s.r.o., U Trati 42, 100 00 Praha 10, Zkušební laboratoř pod číslem 1152.1, podle níž jakost nafty motorové - [vzorek dle inspekční zprávy 1573/2016 SGS Czech Republic, s.r.o. (SGS) č. 91149, dle České obchodní inspekce (ČOI) 87/40/16/V] nevyhovuje předepsaným požadavkům ČSN EN 590 (2014) ve znaku bod vzplanutí P.M. zjištěnou hodnotou 46,0 °C, když limitní hodnota představuje minimálně 53,0 °C. Rozhodnutí tedy v žádném případě netrpí vadou nepřezkoumatelnosti.

Správní úřad dále v napadeném rozhodnutí konstatuje, že jím tvrzená hodnota bodu vzplanutí u prodaného vzorku motorové nafty nemá „bezprostřední a zvlášť významný vliv na chod vozidla a stav motoru“.

Tedy jinak řečeno, i kdyby nebyl daný kvalitativní parametr u prodané motorové nafty dodržen, nebyl ohrožen majetek zákazníků.

Podle ust. § 3 písm. a) zákona č. 64/1986 Sb., ve znění pozdějších předpisů, přitom ČOI zjišťuje u kontrolovaných osob nejen nedostatky při prodeji a dodávání výrobků na vnitřní trh, ale i jejich příčin. Podle ust. § 3 písm. d) citovaného zákona tyto příčiny dokonce i odhaluje.

Chápeme pojem objektivní odpovědnosti při spáchání správního deliktu, ale poukazujeme i na zákonnou povinnost ČOI, která by se měla odrazit i v odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Bez stanovení příčin porušení jakosti prodávané motorové nafty, kterou tvrdí správní úřad nelze konkrétní případ správně posoudit ani rozhodnout, a tudíž ani nelze uložit sankci ve správné a pro daný případ přesně odpovídající a individualizované výši. Taktéž v tomto spatřujeme neurčitost odůvodnění napadeného rozhodnutí, jeho nejasnost a tudíž i jak je již výše uvedeno, jeho nepřezkoumatelnost.

V daném případě je pouze na jednom místě odůvodnění rozhodnutí uvedeno, že hodnota bodu vzplanutí u motorové nafty může být indikátorem smísení benzínu a motorové nafty. Toto je podle názoru naší společnosti naprosto nedostatečně určená a zjištěná příčina tvrzeného porušení jakosti prodávaného zboží. Není-li příčina možného porušení jakosti prodávaného zboží zjištěna přesně, není možné vůbec tvrdit, že se jedná o lokální problém a porušení právních povinností jednoho prodejce motorové nafty, který provozoval jednu čerpací stanici. Při takovém postupu také nemůže ČOI plnit další povinnosti uložené jí zákonem - podle ust. § 3 písm. d) zákona o české obchodní inspekci je ČOI povinna poznatky i výkonu kontrol zobecňovat a vzniku nedostatků předcházet.

Pokud by tedy čistě teoreticky existoval problém s kvalitou prodávané nafty již u ČEPRO, a.s. (což tvrdit nemůžeme a ani netvrdíme, neboť nejsme povinni a ani neprovádíme rozborů jimi

prodávané motorové nafty), bylo by podle nás vhodné, aby celá záležitost neskončila pouze uložením sankce naší společnosti jakožto koncovému prvku obchodní sítě.

K tomu správní orgán cituje z konstantní judikatury, konkrétně z rozsudku Nejvyššího správního soudu čj. 1 As 112/2010-52 z 9. 2. 2011, který se týkal rovněž nedodržení jakosti pohonné hmoty:

IV.B.

Posouzení otázky správním soudem týkající se odpovědnosti spáchání správního deliktu

[28] V této souvislosti je předně potřeba uvést, že účastníci řízení o kasační stížnosti nevedou spor o tom, zda došlo k porušení zákona o pohonných hmotách, upravujícího skutkovou podstatu konstatovaného deliktu, či nikoliv. Jinými slovy, stěžovatelka nepopírá, že byl porušen zákon. Spornou otázkou a jedinou věcnou námitkou stěžovatelky v kasační stížnosti je její vlastní odpovědnost za správní delikt. Stěžovatelka totiž popírá svou odpovědnost za toto jednání tvrzením, že jediný způsob, kterým mohlo dojít ke znehodnocení testovaných pohonných hmot, je nedbalost na straně dodavatele pohonných hmot. Z tohoto tvrzení zdejší soud dovozuje, že se stěžovatelka snaží upozornit na nedostatek svého zavinění. Spornou otázkou, kterou dle názoru stěžovatelky městský soud posoudil nesprávně, je tedy otázka, komu lze spáchání správního deliktu přičítat.

[29] Platná právní úprava postihu porušování právních povinností právnickou osobou je založena na odpovědnosti právnické osoby za správní delikt. Rozumí se jím protiprávní jednání právnické osoby, jehož znaky jsou stanoveny zákonem, které ukládá správní úřad (orgán) trestní sankci stanovenou zákonem. Subjektem odpovědnosti (odpovědná osoba) je právnická osoba jako celek. Obdobně, jak je tomu u většiny správních deliktů (s výjimkou především přestupků), i v případě správní sankce podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona o pohonných hmotách se jedná o objektivní odpovědnost (odpovědnost za protiprávní jednání bez podmínky zavinění). Je tomu tak z praktických důvodů. Zjišťování a dokazování zavinění v situacích, kdy porušení povinností je často výsledkem činnosti řady jednotlivců, tak jak to ostatně zmiňuje i sama stěžovatelka, by totiž bylo velmi obtížné a zdlouhavé. Ve snaze zjednodušit postavení příslušných správních orgánů při ukládání sankcí podnikatelským subjektům je proto právní úprava správních deliktů podle zákona o pohonných hmotách založena na objektivní odpovědnosti (nebo také „odpovědnosti za výsledek“) na rozdíl např. od odpovědnosti podle trestního zákona...

[30] Obligatočním znakem skutkové podstaty správního deliktu právnické osoby tedy není zavinění. K vyvození odpovědnosti postačuje samotný fakt porušení nebo nesplnění povinností stanovených zákonem nebo uložených na jejich základě...

[32] I když je odpovědnost právnických osob za správní delikty odpovědností objektivní, neznamená to, že není nutné prokazovat splnění zákonných znaků skutkové podstaty správního deliktu. Je-li znakem skutkové podstaty objektivní stránka deliktu spočívající v konání (zde prodej nebo výdej pohonné hmoty, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách), je třeba k uznání odpovědnosti za správní delikt takové jednání prokázat. K tomuto závěru dospěl zdejší soud též v rozsudku ze dne 22. 3. 2007, č. j. 4 As 28/2006 - 65 (publikováno pod č. 1658/2008 Sb. NSS).

Tolik tedy Nejvyšší správní soud k objektivní odpovědnosti za správní delikt.

K celé věci je ještě možno uvést, že zjišťování příčin je stanoveno jako oprávnění ČOI a má především přispívat k prevenci (z důvodové zprávy k § 3 zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci: „Při prováděných kontrolách se především sleduje, aby činnost České obchodní inspekce co nejefektivněji přispívala k odstranění zjištěných nedostatků, včetně jejich příčin. Proto také zákon umožňuje, aby Česká obchodní inspekce zjišťovala příčiny nedostatků a osoby odpovědné za jejich vznik nebo trvání i u orgánů, které řídí kontrolované organizace. Proti vzniku nedostatků bude preventivně působit zejména zobecňování poznatků z výsledků kontrol a na jejich základě prosazování účinných opatření. Poznatky získané na prodejnách, provozovnách, skladech a v expedičních prostorách výrobních organizací budou důsledně využívány při projednávání výsledků kontrol v řídicích orgánech.“).

Třebaže je nutno na tento text hledět s vědomím, že jsou to formulace z 18. 2. 1986, je možno zdůraznit slova *zákon umožňuje, aby Česká obchodní inspekce zjišťovala příčiny nedostatků*. Jak z textu důvodové zprávy, tak z vlastního textu § 3 zákona o ČOI tak není možno dovodit, že Česká obchodní inspekce má či dokonce je povinna odhalovat příčiny zjišťovaných nedostatků a již vůbec ne to, že pokud tak neučiní, má to za následek nepřezkoumatelnost jejích rozhodnutí o uložení sankcí za správní delikty.

Poslední část odporu:

Při prodeji motorové nafty se naše společnost nedopustila nekalé obchodní praktiky, jak ji definuje ust. § 4 zákona č. 634/1992 Sb., ve znění obchodních předpisů.

Naše společnost se nedopustila klamavého konání ani klamavého opomenutí ani agresivní obchodní praktiky.

Prodaná motorová nafta se reálně užívá pouze jako pohonná směs motoru, zejména byla-li načerpána do nádrže vozidla, jako se tomu v naprosto převažujícím rozsahu dělo na naší čerpací stanici. Pokud sám správní úřad konstatuje, že zde není riziko poškození majetku zákazníků (jejich vozidel), není zde ani jiné riziko pro zákazníky, např. zdravotní, a zákazník tedy nemůže být fakticky poškozen.

Ochrana zájmů zákazníka je přitom hlavním smyslem ustavení a činnosti ČOI a z tohoto pohledu tedy naše společnost zákazníky nepoškodila a ni je poškodit nemohla.

Pokuta je společnosti OBRUČA TRANS s.r.o. uložena za porušení zákona o pohonných hmotách, nikoliv za porušení zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, argumentace společnosti v této části odporu je tedy lichá.

Co se týká následků deliktu, je třeba mít na paměti, že správní delikt, kterého se odvolatel dopustil, je tzv. deliktem ohrožovacím, pro jehož spáchání postačuje, je-li zákonem chráněný zájem pouze ohrožen a škodlivý následek nemusí nutně nastat. Při hodnocení závažnosti jednání je pak tedy možno uvážit velikost potenciálního rizika ohrožovacího deliktu (zde byl na základě hrozícího rizika delikt, respektive odchylka typu A, hodnocen jako méně závažný – viz strana 3 příkazu zhruba uprostřed).

III.

Vzhledem k tomu, že naše společnost již ukončila obchodní Činnost spočívající v prodeji PHM z důvodu nerentability této činnosti, nacházíme se nyní ve fázi vypořádávání vzájemných pohledávek a dluhů s našimi bývalými obchodními partnery.

Máme proto zájem na co nejrychlejším skončení správního řízení vedeného Vaším správním úřadem, nicméně máme-li zato, že řízení a rozhodnutí je nejméně po formální stránce stíženo vadami, hodláme využít všech opravných prostředků, které nám zákon dává k dispozici.

IV.

Vzhledem k výše uvedenému proto navrhuje, aby správní úřad znovu posoudil veškeré podklady, které vedly k vydání napadeného rozhodnutí, pokračoval v řízení, a aby napadené rozhodnutí změnil a to tak, že uloženou sankci sníží.

Správní orgán je přesvědčen o tom, že jeho rozhodnutí není stíženo vadami ani po stránce formální, ani po stránce faktické. Navíc ani domnělé formální nedostatky správního rozhodnutí by nemohly být důvodem snížení uložené sankce.

Následovalo vyrozumění správního orgánu před vydáním rozhodnutí ze dne 23. 8. 2016, které obsahovalo popis průběhu dosavadního řízení, bylo konstatováno, že jsou již shromážděny všechny podklady potřebné pro vydání rozhodnutí a účastník řízení byl poučen o svých právech a povinnostech ve smyslu správního řádu před vydáním rozhodnutí ve věci. Vyrozumění bylo účastníku řízení doručeno prostřednictvím datové schránky dne 23. 8. 2016. Na to již účastník řízení dále nereagoval.

Správní orgán po zhodnocení všech podkladových materiálů s přihlédnutím k rozsahu zjištění rozhodl tak, jak je uvedeno shora. Při rozhodování o výši pokuty správní orgán ve smyslu § 10 odst. 2, odst. 5 zákona o pohonných hmotách přihlédl k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům.

Způsob spáchání správního deliktu úzce souvisí se znaky skutkové podstaty, kterou účastník řízení svým jednáním porušil. Skutková podstata správního deliktu vymezuje protiprávní jednání a tím je zároveň charakterizuje, to znamená v tomto konkrétním případě, že způsob spáchání správního deliktu, hodnocený jako středně závažný, spočívá v tom, že účastník řízení pohonnou hmotu, konkrétně naftu motorovou, která nesplňovala požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, nabízel k prodeji a prodal. To, že její jakost nevyhověla požadavkům právních předpisů v jednom zkoušeném parametru a další sledované ukazatele požadavkům na jakost vyhovovaly, správní orgán při úvaze o výši pokuty v rámci způsobu spáchání správního deliktu hodnotí jako mírně polehčující účastníku řízení. Přitom však není rozhodné, zda k jeho spáchání došlo v důsledku opomenutí, nedbalostním jednáním, úmyslně nebo zda k němu došlo v důsledku činnosti osoby jednající jménem kontrolované osoby. Odpovědnost za dodržení právní povinnosti stanovené zákonem o pohonných hmotách je zákonodárcem konstruována jako odpovědnost objektivní, odpovědnost za následek bez ohledu na zavinění.

Následky spáchaného správního deliktu hodnotí správní orgán při úvaze o výši pokuty rovněž jako středně závažné, a to z těchto důvodů:

Bod vzplanutí motorové nafty představuje převážně požárně bezpečnostní charakteristiku, při větší odchylce nastává riziko snížení viskozity motorové nafty a zhoršení její mazivosti. Normou je požadována minimální hodnota 53,0 °C odpovídající 3. třídě hořlavých látek. Bod vzplanutí je citlivým ukazatelem kontaminace nafty benzinem. Potenciální nebezpečí poškození motoru je možné předpokládat při bodu vzplanutí nižším než 30 °C a zejména nižším než 20 °C, tj. když bod vzplanutí klesne na úroveň požadavku pro 1. třídu hořlavých látek, pod 21 °C podle ČSN

65 0201. Pak už může být obsah benzínu více než 1 % V/V a v souvislosti se snížením viskozity by mohlo dojít k mechanickému poškození dílů palivové soustavy.

K takovému porušení jakosti nafty však v tomto případě, kdy byla zjištěna u bodu vzplanutí motorové nafty tzv. odchylka 1 - provozní, bod vzplanutí v rozmezí 45,0 až 52,5 °C, která představuje odchylku typu A - tedy méně závažnou, nedošlo.

Charakter zjištěné odchylky nasvědčuje tomu, že se jedná o provozní nekázeň, která může být způsobena i neúmyslně, například z nedbalosti. Správní orgán nezkoumal, kdo v přímém jednání způsobil nejakost nafty, neboť to není z hlediska odpovědnosti za delikt a z hlediska hodnocení závažnosti deliktu podstatné. Správní orgán jako polehčující okolnost shledal to, že ukazatel jakosti, v němž nafta nevyhověla stanoveným požadavkům, nemá bezprostřední a zvlášť významný vliv na chod vozidla a stav motoru. Na druhou stranu odchylka mezi skutečně dosaženou teplotou bodu vzplanutí oproti stanovenému limitu není nijak bezvýznamná a tudíž ani tato polehčující okolnost nemůže zvlášť výrazně závažnost následku snižovat. Uživatel platí za pohonnou hmotu prodejci a legitimně očekává, že nafta, která mu je prodána, splňuje jakostní limity, nastavené právními předpisy. I když tedy bezprostřední nebezpečí v daném případě nehrozí (rozuměno bezprostřední nebezpečí jak z hlediska života a zdraví uživatelů, kteří do svých vozidel naftu načerpali, tak i z hlediska jejich majetku) mohou se zákazníci oprávněně cítit prodejem nejakostní nafty poškozeni. To, zda jim v daném případě vznikla faktická škoda na majetku, je přitom nepodstatné.

Jako zvláštní polehčující okolnost pak správní orgán zohlednil to, že se jedná o první případ zjištěné nejakostní pohonné hmoty u tohoto účastníka řízení. Rovněž správní orgán shledal jako polehčující okolnost to, že se jedná o podnikatele s pravděpodobně jedinou čerpací stanicí, který má oproti řetězcům čerpacích stanic ztíženější podmínky pro zjištění jakosti dodávané pohonné hmoty. (Podle aktuálního výpisu z živnostenského rejstříku nemá pro provozování živnosti volné v oboru činnosti *Velkoobchod a maloobchod*, pod kterýmžto oborem jsou provozovány i čerpací stanice pohonných hmot, ohlášenu žádnou provozovnu.) Současně však správní orgán zdůrazňuje, že ani v případě provozovatele jedné či několika málo čerpacích stanic neshledává nemožným, aby pomocí vypracovaného systému jakosti, založeného na kombinaci preventivních a kontrolních opatření, riziko prodeje nejakostní pohonné hmoty snížil na minimum. Jiné okolnosti, které by měly vliv na správní úvahu ve věci závažnosti správního deliktu, nejsou správnímu orgánu v době rozhodování známy - správní orgán neshledal ani žádnou přítěžující okolnost, například že by byl správní delikt spáchán v úmyslu či opakovaně.

Pokuta je uložena vzhledem ke všem hodnoceným skutečnostem při dolní hranici zákonného rozpětí stanoveného v zákoně o pohonných hmotách, když za výše uvedený správní delikt činí horní hranice pokuty 5 000 000,-- Kč. Dle uvážení správního orgánu je výše pokuty plně v souladu se zákonem, nese v sobě nezbytný represivní i preventivní prvek a svojí výší odpovídá zásadě přiměřenosti používané ve správním trestání.

Povinnost uložit účastníku řízení, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, nahradit náklady řízení paušální částkou je stanovena v § 79 odst. 5 správního řádu. V tomto řízení je tato zákonná podmínka bezpochyby splněna. Výše paušální částky nákladů řízení činí 1 000,-- Kč v souladu s § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení.

O provedené kontrole byly inspektory České obchodní inspekce sepsány úřední záznamy ve dnech 12. 6. a 14. 6. 2016.

Dne 29. 6. 2016 byl vyhotoven protokol o kontrole, s ním byla kontrolovaná osoba seznámena téhož dne.

Kontrolovaná osoba byla poučena o svém právu podat písemné a zdůvodněné námitky proti kontrolnímu zjištění, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení protokolu o kontrole. Této možnosti společnost nevyužila.

Z výše uvedených důvodů rozhodl správní orgán tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat do 15 dnů ode dne jeho doručení k ústřednímu inspektorátu České obchodní inspekce prostřednictvím inspektorátu Moravskoslezského a Olomouckého se sídlem v Ostravě. Nebude-li podáno odvolání v uvedené lhůtě 15 dnů a nebude-li peněžitá pokuta a paušální částka nákladů řízení zaplacená do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, bude započato s jejich vymáháním.

Ing. Boris Stabryn
ředitel inspektorátu